

Bilag 2.**Betænkning**

afgivet af den om Oprettelsen af et Stats-Bibliotek i Aarhus nedsatte Kommission.

Efter at undertegnede Kommission, hvilken det høje Ministerium for Kirke- og Undervisningsvæsenet behageligt har overdraget at undersøge Spørgsmaalet om Oprettelsen af et Stats-Provins-Bibliotek i Aarhus en Prøvelse, har tilendebragt denne, undlader den ikke herved allerærbødigst at afgive efterfølgende Betænkning, idet den henviser til den vedlagte over Forhandlingerne førte Protokol. Kommissionen blev nedsat ved Ministeriets Skrivelse af 18de Marts 1892, men paa Grund af Formandens kort efter indtrufne Sygdom og den senere paafulgte Sommerferie kunde det første Kommissionsmøde først finde Sted i Dagene 6te og 7de September. Efter at Ministeriet ifølge Kommissionens derom udtalte Ønske havde tilkaldt Professor i Bygningskunst ved det kgl. Akademi for de skønne Kunster H. Holm som Medlem af Kommissionen, holdt denne Møde i Aarhus den 8de November og senere i Kjøbenhavn den 29de og 30te Maj 1893.

I.

Udgangspunktet for Tanken om at oprette et Stats-Provins-Bibliotek er Bogtrykkerens pligtmæssige Aflevering af deres Trykflager til det store kongelige Bibliotek i flere Eksemplarer. Bestemmelsen herom gaar næsten to Hundrede Aar tilbage, idet den første Gang blev fastsat ved Lov af 17de Juli 1697, saaledes at der skulde leveres 5 Eksemplarer til Kongens Bibliotek af de i Kongens Riger og Lande udkommende Skrifter. Gennem det 18de Aarhundrede blev Loven ikke altid strengt gennemført, af de indleverede Eksemplarer bleve flere anvendte paa forfællig Maade, for Eksempel bortgivne som Dubletter til andre Institutioner, og Antallet af Eksemplarerne blev først nedsat til 3 og endelig ved Patent af 10de Januar 1781 til 2; dette Tal er blevet fastholdt i den endnu gældende Lov af 20de Januar 1832 om Bogtrykkerens Forpligtelse til at indsende deres Trykflager til det store kongelige Bibliotek og til Universitetsbiblioteket. Fra Slutningen af forrige Aarhundrede og hele det 19de Aarhundrede igennem er der vaaget over, at Lovens Ord skete Fyldest, og Resultatet er blevet dette, at medens det ene af Eksemplarerne er blevet indbundet og optaget i Biblioteket, er det andet Eksemplar — paa forholdsvis faa Undtagelser nær — blevet magasineret, men dog katalogiseret paa Sedler med Nummerbetegnelse paa hvert Skrift og paa enhver dertil svarende Titelseddel eller Titelsedler, — thi Skrifter, der udkomme i Løbet af flere Aar, f. Eks. Tidsskrifter, ere blevne katalogiserede for hvert enkelt Aar — og dette Seddelkatalog er nu løbet op til 102,020 Numre, i hvilket Tal endda hele Avislitteraturen ikke er optagen.